

TUCHTREGLEMENT SEKSUELE INTIMIDATIE INSTITUUT SPORTRECHTSPRAAK

Dit reglement is door het bestuur van de Stichting Instituut Sportrechtspraak vastgesteld op 5 februari 2013 en treedt in werking op 1 maart 2013.

INHOUDSOPGAVE

A. Bepalingen met betrekking tot seksuele intimidatie

- Artikel 0: Begripsbepalingen
- Artikel 1: Tuchtreglement seksuele intimidatie
- Artikel 2: Seksuele intimidatie
- Artikel 3: Gedragsregels seksuele intimidatie
- Artikel 4: Overtreding
- Artikel 5: Triagecommissie
- Artikel 6: Ordemaatregel bondsbestuur
- Artikel 7: De aangifte
- Artikel 8: De betrokkene
- Artikel 9: Beoordeling bevoegdheid en niet-ontvankelijkheid
- Artikel 10: Behandeling
- Artikel 11: Voorafgaand onderzoek
- Artikel 12: Zitting
- Artikel 13: Getuigen en deskundigen
- Artikel 14: Op te leggen straffen
- Artikel 15: Straffen
- Artikel 16: Uitspraak
- Artikel 17: Beroep
- Artikel 18: Tenuitvoerlegging
- Artikel 19: Registratie straf seksuele intimidatie

B. Overige tuchtrechtelijke bepalingen

- Artikel 20: Tuchtrecht
- Artikel 21: Tuchtcommissie en commissie van beroep
- Artikel 22: Onverenigbaarheden
- Artikel 23: Algemeen voorzitter
- Artikel 24: Kamers seksuele intimidatie
- Artikel 25: Ambtelijk en juridisch secretariaat
- Artikel 26: Bevoegdheden
- Artikel 27: Uitsluiting aansprakelijkheid

Artikel 0 - Begripsbepalingen

In dit Tuchtreglement wordt verstaan onder:

1. *Aangifte*: de oorspronkelijke of de nadien gewijzigde aangifte.
2. *Aangeslotene*: een persoon of rechtspersoon (hoe ook bij de sportbond aangeduid) die niet lid is van een sportbond dan wel lid is zonder stemrecht en die op grond van een tussen de sportbond en het Instituut Sportrechtspraak gesloten overeenkomst met in achtneming van de toepasselijke reglementen van het Instituut Sportrechtspraak is onderworpen aan de tuchtrechtspraak en/of zich onderwerpt aan de geschillenbeslechting van het Instituut Sportrechtspraak, mits (a) die onderworpenheid en de toepasselijkheid van bedoelde reglementen is vastgelegd in de statuten van een rechtspersoon die lid is van de sportbond, dan wel (b) in een tussen de sportbond of een lidrechtspersoon van een sportbond en de sportbeoefenaar en/of functionaris daartoe gesloten overeenkomst. Wordt aan deze voorwaarden voldaan, dan wordt in dit reglement wanneer gesproken wordt van de 'leden' telkens tevens de 'aangeslotenen' van die sportbond bedoeld.

3. *Begeleider*: degene die een sporter begeleidt en/of voor die begeleiding verantwoordelijk is (waaronder in ieder geval begrepen het trainen, coachen en/of verzorgen) op en rondom de plaats waar de sportbeoefening of de voorbereiding daarop plaatsvindt. Onder sportbeoefening is in de definitie begrepen zowel de sportactiviteiten als alle activiteiten die een direct relatie met die sportbeoefening hebben.
4. *Betrokkene*: een lid en/of een aangeslotene van de sportbond, zijnde een natuurlijk persoon, tegen wie door een bondsbestuur een ordemaatregel is genomen, tegen wie aangifte is gedaan of dat beroep heeft ingesteld tegen een uitspraak van de tuchtcommissie of tegen wie van een uitspraak van de tuchtcommissie beroep is ingesteld.
5. *Bondsbestuur*: het bestuur van de desbetreffende sportbond, ook al is dit bestuur bij die sportbond anders genaamd.
6. *Bondsvergadering*: de algemene vergadering of ledenraad van de desbetreffende sportbond, ook al is deze vergadering bij die sportbond anders genaamd.
7. *Commissie*: de tuchtcommissie en/of de commissie van beroep van het Instituut Sportrechtspraak.
8. *Commissie van beroep*: de commissie van beroep van het Instituut Sportrechtspraak, waaronder begrepen de kamer seksuele intimidatie van die commissie en haar kamervoorzitter.
9. *Instituut Sportrechtspraak*: het Instituut Sportrechtspraak van de Stichting Instituut Sportrechtspraak.
10. *Kamer seksuele intimidatie*: de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep.
11. *Kamervoorzitter*: de voorzitter van kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie of van de kamer seksuele intimidatie van de commissie van beroep.
12. *Lid*: een lid van de desbetreffende sportbond en – indien en voor zover met het Instituut Sportrechtspraak overeengekomen – (a) de afdelingsverenigingen van de sportbond en hun leden of (b) bij een federatie zijn lidorganisaties en hun leden, dan wel (c) een aangeslotene van een sportbond, waaronder de ‘betrokkene’.
13. *Partijen*: degene die aangifte heeft gedaan en/of de betrokkene.
14. *Registratiesysteem seksuele intimidatie*: het door NOC*NSF beheerde systeem waarin daarvoor in aanmerking komende uitspraken van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep dan wel van de strafrechter, die betrekking hebben op een vastgestelde overtreding ter zake van seksuele intimidatie in relatie tot sportbeoefening binnen het verband van de sportbond, worden opgenomen.
15. *Registratiekamer van NOC*NSF*: de kamer die bij NOC*NSF belast is met het beheer van het registratiesysteem seksuele intimidatie.
16. *Sportbond*: de sportorganisatie van het lid die het Instituut Sportrechtspraak krachtens overeenkomst heeft opgedragen in zijn organisatie tuchtrecht te spreken, ten behoeve van zichzelf en zijn leden, alsmede – indien en voor zover met het Instituut Sportrechtspraak overeengekomen – (a) ten behoeve van zijn lidsportorganisaties en/of (b) ten behoeve van zijn afdelingsverenigingen en/of (c) ten behoeve van zijn aangeslotenen, hoe ook bij de sportbond aangeduid.
17. *Tuchtcommissie*: de tuchtcommissie van het Instituut Sportrechtspraak, waaronder begrepen de kamer seksuele intimidatie van die commissie en haar kamervoorzitter.

A. Bepalingen met betrekking tot seksuele intimidatie

Artikel 1 - Tuchtreglement seksuele intimidatie

1. Wanneer van seksuele intimidatie aangifte wordt gedaan, geschiedt de behandeling van die aangifte met inachtneming van de bepalingen van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie van het Instituut Sportrechtspraak met inachtneming van het reglement dat geldt op de datum van overtreding.
2. Het Algemeen Tuchtreglement en het Tuchtreglement dopingzaken van het Instituut Sportrechtspraak zijn niet van toepassing op een aangifte met betrekking tot seksuele intimidatie.
3. Wanneer in de statuten of reglementen van een sportbond wordt verwezen naar de toepasselijkheid van een of van het Tuchtreglement van het Instituut Sportrechtspraak, wordt in gevallen van seksuele intimidatie dit Tuchtreglement seksuele intimidatie bedoeld.
4. Wanneer behalve aangifte van seksuele intimidatie ook aangifte wordt gedaan van een andere overtreding, wordt de aangifte van seksuele intimidatie behandeld door de kamer seksuele intimidatie met inachtneming van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie. De aangifte van de andere overtreding wordt met inachtneming van het Algemeen Tuchtreglement respectievelijk van het Tuchtreglement dopingzaken behandeld door een andere kamer van het Instituut Sportrechtspraak.

5. De meest recente versie van het Tuchtreglement seksuele intimidatie is gepubliceerd op de website van het Instituut Sportrechtspraak: www.instituutsportrechtspraak.nl.
6. Voor een tijdige ontvangst van de in dit reglement bedoelde stukken is beslissend de datum in het poststempel van een postbezorgdienst op de envelop, of wanneer het stuk wordt overhandigd de datum van overhandiging welke moet blijken uit een verstrekt ontvangstbewijs.
7. Wanneer in dit reglement wordt gesproken van een aangetekende brief is daarin mede begrepen de al dan niet elektronische wijze waarop de ontvangst van die brief kan worden vastgesteld.

Artikel 2 - Seksuele intimidatie

1. Seksuele intimidatie is elke vorm van ongewenst verbaal, non-verbaal of fysiek gedrag met een seksuele connotatie (duiding) dat als doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast, in het bijzonder wanneer een bedreigende, vijandige of beledigende, vernederende of kwetsende situatie wordt gecreëerd.
Onder seksuele intimidatie, zoals vermeld in dit lid, zijn mede begrepen de in de artikelen 239 tot en met 250 (Titel XIV: misdrijven tegen de zeden) van het Wetboek van strafrecht strafbaar gestelde feiten.
2. De in lid 1 vermelde artikelen 239 t/m 250 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar gestelde feiten, zijn hierna verkort weergegeven:
  - a. schennis van de eerbaarheid, zoals bedoeld in artikel 239 Wetboek van Strafrecht;
  - b. het aanstotelijk doen zijn voor de eerbaarheid van een afbeelding of voorwerp, zoals bedoeld in artikel 240 Wetboek van Strafrecht;
  - c. het verstrekken, aanbieden of vertonen van een afbeelding, voorwerp of gegevensdrager aan een minderjarige jonger dan zestien jaar, bevattende een afbeelding waarvan de vertoning schadelijk is te achten, zoals bedoeld in artikel 240a Wetboek van Strafrecht;
  - d. het verspreiden, openlijk tentoonstellen vervaardigen, invoeren, doorvoeren, uitvoeren of in bezit hebben van een afbeelding (of van een gegevensdrager bevattende een afbeelding) van een seksuele gedraging waarbij iemand, die kennelijk de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt, is betrokken of schijnbaar is betrokken, zoals bedoeld in artikel 240b Wetboek van Strafrecht;
  - e. verkrachting, zoals bedoeld in artikel 242 Wetboek van Strafrecht;
  - f. het tegen de wil van een ander hebben van gemeenschap met een bewusteloze of geestelijk gestoorde, zoals bedoeld in artikel 243 Wetboek van Strafrecht;
  - g. het hebben van gemeenschap met personen beneden de twaalf jaar, zoals bedoeld in artikel 244 Wetboek van Strafrecht;
  - h. het hebben van gemeenschap met personen tussen de twaalf en zestien jaar, zoals bedoeld in artikel 245 Wetboek van Strafrecht;
  - i. het door geweld of bedreiging feitelijk aanranden van iemands eerbaarheid, zoals bedoeld in artikel 246 Wetboek van Strafrecht;
  - j. het hebben van ontucht met een bewusteloze, geestelijk gestoorde of met een minderjarige jonger dan zestien jaar, zoals bedoeld in artikel 247 Wetboek van Strafrecht;
  - k. het uitlokken van minderjarigen tot achttien jaar tot ontucht door het doen van giften of beloften van geld of goederen, het misbruik maken van uit feitelijke verhoudingen voortvloeiend overwicht of anderszins door misleiding, zoals bedoeld in artikel 248a Wetboek van Strafrecht;
  - l. het ontucht plegen met een minderjarige, die de leeftijd van zestien jaar en nog niet de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt, zoals bedoeld in artikel 248b Wetboek van Strafrecht;
  - m. het opzettelijk aanwezig zijn bij het plegen van ontucht met minderjarigen jonger dan achttien jaar of bij het vertonen van afbeeldingen van dergelijke handelingen in een daarvoor bestemde gelegenheid, zoals bedoeld in artikel 248c Wetboek van Strafrecht;
  - n. het ontucht plegen met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige dan wel met zijn minderjarige bediende of ondergeschikte, zoals bedoeld artikel 249 Wetboek van Strafrecht;
  - o. het bevorderen of opzettelijk teweegbrengen dat een derde ontucht pleegt met zijn minderjarig kind, stiefkind of pleegkind, zijn pupil, een aan zijn zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige dan wel met zijn minderjarige bediende of ondergeschikte zoals bedoeld artikel 250 Wetboek van Strafrecht.

Met betrekking tot elk vermeld artikel uit het Wetboek van Strafrecht geldt dat er sprake is van seksuele intimidatie wanneer voldaan is aan de criteria welke in de wettekst van de desbetreffende artikelen zijn vermeld.

3. Seksuele intimidatie is een verboden gedraging. Dit verbod geldt voor een ieder die lid is van een sportbond. Voor leden die tevens begeleider bij dan wel werknemer van een sportbond of van een in de sportwereld werkzame rechtspersoon zijn, gelden naast de algemene regels met betrekking tot seksuele intimidatie tevens de in artikel 3 opgenomen gedragsregels.
4. De in dit reglement bedoelde seksuele intimidatie heeft betrekking op seksuele intimidatie die heeft plaatsgevonden in relatie tot sportbeoefening binnen het verband van de sportbond. Van seksuele intimidatie is eveneens sprake wanneer degene die de seksuele intimidatie ondergaat ook buiten een sportaccommodatie ten opzichte van degene die de seksuele intimidatie toepast in een in de sport ontstane machtsrelatie verkeert.

Artikel 3 - Gedragsregels seksuele intimidatie

1. De sportbond hanteert ten aanzien van seksuele intimidatie de in dit artikel vermelde gedragsregels. Overtreding van deze gedragsregels levert een overtreding op in de zin van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie en kan op grond van dit reglement tuchtrechtelijk worden bestraft.
2. Met betrekking tot de begeleiders in de sport gelden de volgende gedragsregels:
  - a. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig voelt te verkeren. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
    1. het niet onmiddellijk stoppen (of doen laten stoppen) door feitelijke interventie van een klaarblijkelijke vorm van seksuele intimidatie waarvan de begeleider getuige van is of waarvan hij op de hoogte wordt gesteld;
    2. het participeren in vormen van seksuele intimidatie of aanmoedigen van anderen daartoe;
    3. het door de begeleider in woord of gedrag scheppen van een seksueel of erotisch geladen sfeer (door woord, gedrag, vertoning filmbeelden, aankleding omgeving) of aan het voortbestaan daarvan een bijdrage leveren;
    4. het door de begeleider op niet-functionele wijze bekijken van de sporter waarbij de aandacht is gericht op de geslachtskenmerken;
    5. het door de begeleider met seksueel gedrag ingaan op verliefde gevoelens, seksuele verlangens of fantasieën van een minderjarige sporter;
    6. het achterwege laten van hulp aan een slachtoffer of slachtoffers van een incident dat valt onder seksuele intimidatie;
    7. het niet of onvoldoende uitoefenen van begeleiderstaken rondom en tijdens een sportactiviteit waardoor gelegenheid ontstaat voor vormen van seksuele intimidatie, die met het juist uitvoeren van de begeleiderstaken hadden kunnen worden voorkomen.
  - b. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van machtsmisbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.
  - c. De begeleider onthoudt zich er van de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast en verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is voor het gezamenlijk gestelde doel. De begeleider zal tijdens training(-stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter in de ruimten waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer. In het kader van deze normen wordt als een overtreding beschouwd:
    1. het door de begeleider uitoefenen van dwang of op enigerlei wijze gebruik maken van het machtsverschil dat bestaat tussen hem en de sporter, met het kennelijke oogmerk de sporter tot seksuele handelingen te dwingen, daartoe te verleiden of over te halen, of die te dulden;
    2. het aangaan van een seksuele relatie met een minderjarige sporter met wie de begeleider op basis van kenmerken zoals leeftijdsverschil, status, positie, sportrelatie (bijv. coach-sporter, fysiotherapeut-sporter) in een machtsongelijke relatie staat;
    3. het zich onnodig en/of zonder toestemming van de sporter bevinden in of het naar binnen kijken/gluren in ruimtes die door de sporter worden gebruikt als privéruimtes, zoals douches, kleedkamers, toiletten, hotelkamers, kampeertenten en soortgelijke ruimtes, waarin de sporter mag veronderstellen zich te kunnen gedragen als ware hij alleen en ongezien;
    4. het door de begeleider verrichten van sporttechnische fysieke handelingen m.b.t. de sporter die niet tot zijn bekwaamheid en taken behoren en/of op dat moment niet geboden zijn;

5. het bij herhaling of op systematische wijze privé bij de begeleider alleen thuis of een andere afgezonderde plaats uitnodigen van een sporter, waarmee de begeleider een machtsongelijke relatie heeft, wanneer deze ontmoeting vanuit de begeleidingstaak niet nodig is en/of elders kan worden georganiseerd, zoals in een clubgebouw of een publieke gelegenheid;
  6. het door de begeleider op enigerlei wijze systematisch isoleren van een sporter van andere sporters en/of begeleiders of het systematisch realiseren van een één-op-één relatie tussen begeleider en sporter, zonder dat daar sporttechnische redenen voor zijn en/of zonder dat dit in overeenstemming is met kaderafspraken ter zake.
- d. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen begeleider en sporter die de leeftijd van zestien jaren niet heeft bereikt, zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
- e. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. de sporter tegen diens wens naar zich toe trekken voor aanhalen, omarmen of kussen;
  2. zich tegen de sporter aandrukken;
  3. billen, borsten, of andere erogene zones aanraken onder het mom van functionele instructie;
  4. het negeren van wensen van de sporter om (ergens) niet te worden aangeraakt, ook al betreft dit een sporttechnisch juiste wijze van aanraken;
  5. het aanraken van de sporter of fysieke handelingen verrichten die niet binnen de taakstelling van de begeleider vallen.
- f. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. grove seksueel getinte opmerkingen, schuine moppen;
  2. grapjes of ontboezemingen over andermans seksleven;
  3. (dubbelzinnige) opmerkingen met verwijzing naar iemands seksuele leven of geaardheid;
  4. niet-functionele vragen over het seksleven van de sporter;
  5. ontboezemingen over eigen seksleven of seksuele verlangens.
- g. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. het nalaten van het doen van melding bij het bevoegd gezag of indienen van een klacht bij de triagecommissie, van een incident of situatie waarvan de begeleider getuige is of kennis van heeft en waarvan hij redelijkerwijs had moeten weten dat het om seksuele intimidatie gaat en er niet van had kunnen uitgaan dat een ander dit zou doen;
  2. het ontmoedigen of beletten van anderen (zoals een sporter of andere begeleider) om melding te doen of een klacht in te dienen, zoals bedoeld onder lid 1 van 2.f.;
  3. het niet meewerken aan de tuchtprocedure die naar aanleiding van een aangifte m.b.t. seksuele intimidatie bij een commissie is en waartoe hij door die commissie is opgeroepen, dan wel aan het vooronderzoek dat die commissie laat verrichten voorafgaande aan de behandeling van de aangifte door de commissie.
- h. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. de begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen aanbieden of geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen van erotische of seksuele aard;
  2. de begeleider accepteert geen erotische of seksuele tegenprestaties van de sporter als vergoeding voor het uitoefenen van de begeleiderstaak.
- i. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels door iedereen die betrokken is bij de sporter worden nageleefd. Wanneer hij gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze regels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd:
1. het nalaten personen op hun gedrag aan te spreken die zich schuldig maken aan een vorm van seksuele intimidatie;

2. het nalaten andere begeleiders op hun gedrag aan te spreken wanneer deze in het bijzijn van de begeleider of nadat de begeleider het ter ore komt, niet of onvoldoende ingrijpen of hebben ingegrepen bij een incident m.b.t. seksuele intimidatie.
- j. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.
- k. Het niet ingrijpen bij gedragingen of in situaties die, ondanks dat ze niet in deze gedragscode met name als verbod staan genoemd, toch de sociale veiligheid van de sportomgeving in termen van seksuele intimidatie of grensoverschrijdend gedrag bedreigen. In het kader van deze norm wordt als een overtreding beschouwd: het niet ingrijpen bij gedragingen of in situaties die, ondanks dat ze niet in deze gedragscode met name als verbod staan genoemd, toch de sociale veiligheid van de sportomgeving in termen van seksuele intimidatie of grensoverschrijdend gedrag bedreigen.
3. Van een begeleider wordt in het bijzonder verwacht dat hij professioneel handelt en dat hij zich bewust is van zijn voorbeeldfunctie, dat wil zeggen dat hij handelt overeenkomstig de geldende standaard en opleiding, waarbij het er niet toe doet of de begeleider al dan niet een vergoeding voor zijn begeleiding ontvangt.

Artikel 4 - Overtreding

1. Wanneer een lid het bepaalde in de artikelen 2 en 3 of een andere bepaling van dit Tuchtreglement overtreedt, is er sprake van een overtreding van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie.
2. Onder een overtreding wordt bovendien verstaan het niet, niet tijdig of niet naar behoren nakomen van in de statuten of in een reglement opgenomen verplichtingen, alsmede het gelegenheid bieden of aansporen tot, het vergemakkelijken van, of het behulpzaam zijn bij het begaan van een overtreding.
3. Een overtreding is strafbaar indien er sprake is van opzet, schuld, nalatigheid of onzorgvuldigheid van de betrokkene.
4. Voor de vraag of er sprake is van een overtreding zijn mede bepalend de opvattingen in de Nederlandse maatschappij met betrekking tot seksuele intimidatie en de gewoonten of gebruiken bij de desbetreffende sportbond ten tijde van de overtreding.
5. Het bewijs van een overtreding is geleverd wanneer de kamer seksuele intimidatie op grond van de vastgestelde feiten en omstandigheden de stellige overtuiging heeft dat de betrokkene de overtreding heeft begaan.
6. Overtredingen kunnen door de kamer seksuele intimidatie ook worden bestraft wanneer dezelfde gedraging ter beoordeling aan de strafrechter of aan de burgerlijke rechter is of kan worden voorgelegd of voorgelegd is geweest.

Artikel 5 – Triagecommissie

1. Een sportbond kan een triagecommissie instellen die klachten over seksuele intimidatie onderzoekt.
2. Een triagecommissie kan na schriftelijke toestemming van degene die bij deze commissie een klacht heeft ingediend de klacht doorgeleiden naar de tuchtcommissie.

Artikel 6 - Ordemaatregel bondsbestuur

1. Wanneer naar het oordeel van het bondsbestuur er sprake is van seksuele intimidatie, kan het bondsbestuur ter voorkoming van herhaling een bestuurlijke ordemaatregel nemen door aan de degene die van seksuele intimidatie wordt verdacht met onmiddellijke ingang een tijdelijke beperking van de bewegingsvrijheid op te leggen voor de locatie(s) waar de herhaling moet worden gevreesd.
2. De ordemaatregel van het bondsbestuur is geen tuchtrechtelijke straf maar een bestuurlijke maatregel om de orde en de veiligheid van sportbeoefenaren te waarborgen.
3. De ordemaatregel kan ook worden genomen wanneer nog geen aangifte van de seksuele intimidatie is gedaan en/of de aangifte nog niet tot een uitspraak van een commissie heeft geleid.
4. Van een door het bondsbestuur genomen ordemaatregel staat volgens dit Tuchtreglement seksuele intimidatie beroep open bij de algemeen voorzitter van de tuchtcommissie.
5. De ordemaatregel blijft in stand totdat de tuchtcommissie uitspraak heeft gedaan of totdat de algemeen voorzitter van de tuchtcommissie heeft beslist in het geval dat van de ordemaatregel beroep is ingesteld.

Artikel 7 - De aangifte

1. Ieder lid van de sportbond dat meent dat er ten opzichte van hem of haar sprake is van seksuele intimidatie kan hiervan bij de tuchtcommissie aangifte doen.
2. Wanneer de triagecommissie met toestemming van degene die de klacht heeft ingediend de klacht ter kennis brengt van de tuchtcommissie wordt deze klacht als een aangifte beschouwd en als zodanig behandeld, mits het origineel van de schriftelijke toestemming van degene die de klacht heeft ingediend wordt overgelegd.
3. Betreft de seksuele intimidatie een lid jonger dan zestien jaar, dan kan ook de wettelijk vertegenwoordiger aangifte doen. Wanneer degene die aangifte heeft gedaan een verstandelijke, zintuiglijke of motorische beperking kent, onder curatele staat of een mentor diens belangen behartigt, is degene die diens belangen behartigt ook bevoegd met instemming van het lid aangifte te doen.
4. De aangifte bevat een opgave van de naam en zo mogelijk de adresgegevens van degene tegen wie de aangifte zich richt alsmede een zo nauwkeurig mogelijke omschrijving van feiten en omstandigheden voor zover mogelijk met de datum (data) waarop of de periode waarbinnen de seksuele intimidatie heeft plaatsgevonden. Wanneer geen adresgegevens kunnen worden verstrekt, dient degene die aangifte doet de betrokkene zodanig te identificeren dat voor de tuchtcommissie duidelijk is tegen wie de aangifte zich richt.
5. Van een seksuele intimidatie die meer dan twaalf jaren geleden heeft plaatsgevonden, kan geen aangifte worden gedaan. Wanneer de seksuele intimidatie meer dan één jaar geleden heeft plaatsgevonden, wordt in de aangifte toegelicht waarom de aangifte niet eerder is gedaan.
6. Wanneer ter zake van de seksuele intimidatie mediation plaatsvindt of heeft plaatsgevonden die heeft geleid tot de ondertekening van een vaststellingsovereenkomst, kan van de seksuele intimidatie geen aangifte meer worden gedaan.
7. Een aangifte is rechtsgeldig wanneer degene tegen wie de aangifte zich richt ten tijde van de overtreding lid was van de sportbond. Wanneer de betrokkene ten tijde van de behandeling van de aangifte geen lid meer is van de sportbond wordt de aangifte behandeld en geschiedt de behandeling van de zaak op grond van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie, als ware de betrokkene nog immer lid van de betreffende sportbond, in welk geval aan degene die aangifte doet en degene tegen wie de aangifte zich richt alle rechten en verplichtingen op grond van dit Tuchtreglement toekomen.
8. Nadat de aangifte is gedaan, onderzoekt de kamer seksuele intimidatie of hij bevoegd is de aangifte te behandelen. Wanneer de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie meent dat hij niet bevoegd is de aangifte in behandeling te nemen, kan degene die aangifte heeft gedaan hiervan met inachtneming van artikel 17 beroep instellen bij de commissie van beroep. Van de uitspraak van de commissie van beroep staat geen beroep open. In het geval de kamer seksuele intimidatie van de commissie van beroep oordeelt dat de aangifte wel in behandeling dient te worden genomen, verwijst hij de zaak terug naar de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie. Wanneer de kamer seksuele intimidatie van de commissie van beroep oordeelt dat de aangifte niet in behandeling wordt genomen, eindigt daarmee de behandeling van de zaak.
9. Een anoniem gedane aangifte wordt niet in behandeling genomen.
10. De omschrijving van de overtreding in de aangifte vormt de grondslag voor de behandeling van een zaak door de tuchtcommissie en door de commissie van beroep.
11. Het doen van een valse aangifte levert een overtreding op die tuchtrechtelijk kan worden bestraft. De juridisch secretaris doet van een valse aangifte aangifte bij de tuchtcommissie. De behandeling van die zaak vindt niet plaats door de kamer seksuele intimidatie, maar met inachtneming van het Algemeen Tuchtreglement door een andere kamer van de tuchtcommissie. Wanneer degene tegen wie aangifte is gedaan door de valse aangifte in zijn eer, goede naam en/of reputatie is geschaad, levert dit bij de behandeling van die valse aangifte een strafverzwarende omstandigheid op.
12. Degene die aangifte heeft gedaan kan de aangifte alleen intrekken wanneer dit schriftelijk en gemotiveerd geschiedt. De commissie is in dat geval bevoegd degene die aangifte heeft gedaan hierover te horen. De juridisch secretaris doet van het intrekken van de aangifte schriftelijk mededeling aan de betrokkene waarna de commissie de behandeling van de zaak staakt.
13. Wanneer de aangifte door een lid wordt gedaan, kan het bondsbestuur de tuchtcommissie of de commissie van beroep verzoeken degene die aangifte doet geheel of gedeeltelijk in de kosten van de procedure te veroordelen wanneer de aangifte niet dan wel tot een gedeeltelijke veroordeling van de betrokkene leidt.
14. Bij het toepassen van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie is in voorkomende gevallen de datum van aangifte bepalend en niet de datum waarop de overtreding heeft plaatsgevonden.

Artikel 8 - De betrokkene

1. De tuchtcommissie zendt de aangifte en bijbehorende documenten binnen zeven werkdagen na ontvangst per aangetekende brief en per gewone post aan de betrokkene. Tevens wordt een bijsluiter bijgevoegd waarin de tuchtprocedure bij het Instituut Sportrechtspraak wordt beschreven.
2. De betrokkene kan tegen de aangifte verweer voeren. Het verweerschrift moet vier weken na verzending van de aangifte door het Instituut Sportrechtspraak zijn ontvangen. Het verweerschrift wordt toegezonden per aangetekende brief. De betrokkene kan ook binnen die vier weken schriftelijk aan het Instituut Sportrechtspraak mededelen dat hij verweer wil voeren, mits het verweerschrift zelf, waarin inhoudelijk op de aangifte wordt ingegaan, uiterlijk vier weken na de verzending van de aangifte door het Instituut Sportrechtspraak is ontvangen. De kamervoorzitter kan na een schriftelijk en gemotiveerd verzoek van de betrokkene in zeer bijzondere gevallen de termijn verlengen.
Wanneer de betrokkene in het buitenland woonachtig is geldt niet een termijn van vier weken maar van zes weken.
3. Wanneer de betrokkene geen verweer voert, kan de commissie daaraan die conclusies verbinden die zij juist oordeelt.
4. De betrokkene is gehouden naar waarheid te verklaren. De commissie kan te allen tijde van de betrokkene verlangen dat hij op gestelde vragen zelf antwoordt en voor die beantwoording niet naar een ander, waaronder zijn raadsman, verwijst.
5. De betrokkene kan zich door een raadsman doen bijstaan. Is de raadsman niet een advocaat, dan legt de raadsman bij het schriftelijk verweer een schriftelijke volmacht over van de betrokkene. Tijdens een mondelinge behandeling kan de betrokkene een raadsman, die geen advocaat is, mondeling tot zijn gemachtigde benoemen. Voor een raadsman gelden dezelfde rechten en verplichtingen als voor de betrokkene.
6. Op verzoek van de betrokkene kan de correspondentie in de tuchtzaak aan de raadsman worden toegezonden. Tenzij de correspondentie aan de raadsman wordt toegezonden, wordt het door de betrokkene zelf opgegeven woonadres voor juist gehouden of anders het door de betrokkene aan zijn sportbond opgegeven woonadres.

Artikel 9 - Beoordeling bevoegdheid en niet-ontvankelijkheid

1. Na ontvangst van een aangifte, een beroep of een verzoek beoordeelt de betreffende algemeen voorzitter of de tuchtcommissie onderscheidenlijk de commissie van beroep bevoegd is deze te behandelen alsook of de indienende partij ontvankelijk is. De beoordeling kan op verzoek van de algemeen voorzitter ook geschieden door de plaatsvervangend algemeen voorzitter of door een kamervoorzitter. Voor zover in het vervolg wordt gesproken over de algemeen voorzitter geldt dit ook voor de plaatsvervangend algemeen voorzitter of de Kamervoorzitter.
2. De algemeen voorzitter is bevoegd maar niet gehouden de bij de tuchtzaak betrokken partijen vooraf te horen. Hij kan de behandeling over de bevoegdheid en over de ontvankelijkheid van de indienende partij schriftelijk afdoen.
3. Wanneer de betreffende algemeen voorzitter oordeelt dat de tuchtcommissie onderscheidenlijk de commissie van beroep kennelijk niet bevoegd is de aangifte, het beroep of het verzoek te behandelen of dat de indienende partij kennelijk niet-ontvankelijk is, doet hij gemotiveerd uitspraak en deelt de ambtelijk secretaris die uitspraak aan de indienende partij en aan de andere bij die zaak betrokken partijen schriftelijk mee.
4. Wanneer de algemeen voorzitter van de tuchtcommissie onderscheidenlijk van de commissie van beroep de betreffende commissie onbevoegd of de indienende partij niet-ontvankelijk heeft verklaard, wordt de aangifte, het beroep of het verzoek niet door de desbetreffende commissie in behandeling genomen, tenzij de indienende partij binnen veertien dagen na verzending van de in lid 3 bedoelde mededeling van de ambtelijk secretaris alsnog de betreffende commissie schriftelijk verzoekt zijn aangifte, beroep of verzoek in behandeling te nemen.
5. Wanneer de indienende partij dit schriftelijk verzoek heeft gedaan, neemt de betreffende kamer van de commissie de aangifte, het beroep of het verzoek in behandeling en beoordeelt eerst of de betreffende commissie bevoegd is en/of de indienende partij ontvankelijk is, alvorens tot een inhoudelijke behandeling over te gaan. De kamer van de commissie is bij die beoordeling niet gebonden aan de uitspraak van de algemeen voorzitter en kan de uitspraak zowel bevestigen en als vernietigen. De commissie is bevoegd maar niet gehouden tot een mondelinge behandeling. Wanneer de betreffende kamer van de commissie oordeelt dat de commissie niet bevoegd is en/of de indienende partij niet-ontvankelijk is in zijn aangifte, beroep of verzoek doet de kamer ter zake schriftelijk en gemotiveerd uitspraak en vindt geen inhoudelijke behandeling van de zaak plaats.

6. Van de in lid 5 bedoelde uitspraak van de kamer van de tuchtcommissie kan met inachtneming van de in artikel 17 lid 2 vermelde termijn beroep worden ingesteld bij de commissie van beroep. Betreft de in lid 5 bedoelde uitspraak een uitspraak van de commissie van beroep dan staat tegen die uitspraak geen beroep open.
7. Oordeelt de betreffende kamer van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep dat de commissie wel bevoegd is van de aangifte, beroep of verzoek kennis te nemen en acht de kamer de indienende partij wel ontvankelijk, dan wordt de zaak behandeld overeenkomstig het bepaalde in artikel 10.
8. In de uitspraak van de kamer van de betreffende commissie wordt tevens bepaald welke partij in de kosten van de in dit artikel bedoelde behandeling wordt veroordeeld. In de uitspraak van de algemeen voorzitter wordt eveneens bepaald welke partij in de kosten van de behandeling wordt veroordeeld. Deze laatstbedoelde kostenveroordeling blijft buiten toepassing wanneer nadien de kamer van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep met betrekking tot de niet-bevoegdheid of de niet-ontvankelijkheid een uitspraak heeft gedaan.
9. De algemeen voorzitter kan nadien niet als lid van de betreffende commissie betrokken zijn bij de behandeling van die zaak.

Artikel 10 - Behandeling

1. De aangifte van seksuele intimidatie wordt, nadat de (verlengde) termijn van het verweerschrift is verstreken, tijdens een mondelinge behandeling behandeld.
2. De kamer seksuele intimidatie stelt de datum, uur en plaats van de mondelinge behandeling vast en deelt dit ten minste tien dagen vóór de dag van de zitting schriftelijk mee aan partijen.
3. De kamer seksuele intimidatie roept ook andere personen op, waarvan de kamer de verschijning gewenst acht. De oproep geschiedt per gewone post en per aangetekende brief.
4. De behandeling vindt niet in het openbaar plaats.
5. De tuchtcommissie en de commissie van beroep streven er naar de behandeling van een zaak in eerste aanleg en in beroep binnen vijf maanden te doen plaatsvinden.

Artikel 11 - Voorafgaand onderzoek

1. Aan de mondelinge behandeling kan een onderzoek voorafgaan.
2. De kamer seksuele intimidatie van de commissie benoemt uit de leden van die kamer een onderzoeker die het onderzoek verricht. De kamer seksuele intimidatie kan ook onder zijn verantwoordelijkheid het onderzoek opdragen aan een aan het Instituut Sportrechtspraak verbonden deskundige die geen lid is van de kamer seksuele intimidatie. Degene die aangifte doet kan verzoeken een vrouwelijke dan wel een mannelijke onderzoeker aan te wijzen. De kamer seksuele intimidatie komt zoveel mogelijk aan dit verzoek tegemoet.
3. De onderzoeker onderzoekt naar aanleiding van de aangifte de gestelde feiten en omstandigheden en hoort in verband met het onderzoek partijen, alsmede personen die over de gestelde feiten en omstandigheden kunnen verklaren.
4. De onderzoeker betracht in alle stadia van het onderzoek zoveel mogelijk zorgvuldigheid ten aanzien van de hem bekende feiten en omstandigheden in relatie tot de mededelingen die hierover ten behoeve van het onderzoek aan derden moeten worden gedaan, waarbij telkens die derden niet meer deelgenoot worden gemaakt van feiten en omstandigheden dan op dat moment ten behoeve van het onderzoek noodzakelijk is. De onderzoeker kan nadien niet als getuige worden gehoord.
5. De onderzoeker kan in het kader van zijn onderzoek in aanwezigheid van degene die aangifte heeft gedaan, de betrokkene en diens raadsman, getuigen en/of deskundigen horen, alsmede leden van besturen, commissies en andere leden van de sportbond.
6. Tenzij de kamer seksuele intimidatie voor het onderzoek instructies heeft gegeven, stelt de onderzoeker zijn werkwijze vast. De onderzoeker doet van die werkwijze mededeling aan de kamer seksuele intimidatie en aan degenen die hij hoort.
7. Wanneer de onderzoeker deel uitmaakt van de kamer seksuele intimidatie, kan hij deelnemen aan de mondelinge behandeling van de aangifte. De onderzoeker die niet uit het midden van de kamer is benoemd, maakt geen deel uit van de kamer die met de behandeling is belast.
8. De onderzoeker wordt in zijn onderzoek bijgestaan door een juridisch secretaris die van een verhoor een schriftelijk verslag maakt. Het verslag wordt door de gehoorde ondertekend. Weigert de gehoorde het verslag te ondertekenen, dan wordt hiervan aan de voet van het verslag melding gemaakt met opgave van reden(en).
9. Na de beëindiging van het onderzoek stelt de onderzoeker voor de kamer seksuele intimidatie een rapport op welk rapport aan partijen ter hand wordt gesteld.

Artikel 12 - Zitting

1. De mondelinge behandeling vindt plaats tijdens een zitting. De kamer seksuele intimidatie bepaalt wie tot de zitting toegang heeft.
2. Wanneer de betrokkene niet ter zitting is verschenen, gaat de kamer seksuele intimidatie na of de betrokkene behoorlijk is opgeroepen. Heeft geen behoorlijke oproeping plaatsgevonden of meent de kamer seksuele intimidatie om een andere reden dat uitstel van de behandeling gewenst is, dan stelt hij de behandeling tot een nader te bepalen datum uit. Partijen worden hiervan door de juridisch secretaris schriftelijk in kennis gesteld.
3. Wanneer een getuige of deskundige niet ter zitting is verschenen, kan de kamer seksuele intimidatie besluiten de zitting uit te stellen, dan wel de zaak voor zover mogelijk te behandelen en voor de niet verschenen getuige of deskundige op een andere datum voort te zetten.
4. Partijen en hun raadslieden mogen de gehele zitting bijwonen, tenzij het bepaalde in lid 5 en 6 toepassing vindt.
5. De kamer seksuele intimidatie kan een ieder wiens gedrag daartoe aanleiding geeft het verder bijwonen van de zitting ontzeggen.
6. De kamer seksuele intimidatie kan bepalen dat degene die aangifte heeft gedaan afzonderlijk wordt gehoord van degene tegen wie de aangifte is gericht. Wanneer partijen afzonderlijk van elkaar worden gehoord, kunnen de raadslieden van partijen bij dat verhoor aanwezig zijn. De kamervoorzitter doet van een verhoor dat afzonderlijk heeft plaatsgevonden verslag aan de andere partij.
7. De leden van de kamer seksuele intimidatie stellen de betrokkene en andere te horen personen zo nodig vragen. Partijen kunnen ieder de kamervoorzitter verzoeken aanvullende vragen te mogen stellen. Aan dit verzoek wordt voldaan, tenzij de vragen naar het oordeel van de kamervoorzitter niet ter zake dienend zijn. De kamervoorzitter kan bepalen dat vragen alleen via hem mogen worden gesteld.
8. De juridisch secretaris maakt van de mondelinge behandeling een relevante, zakelijke samenvatting die door de kamervoorzitter en de juridisch secretaris worden ondertekend. Wanneer geen juridisch secretaris ter zitting aanwezig is, treedt één van de overige leden van de kamer als secretaris op die alsdan in de rechten en bevoegdheden van de juridisch secretaris treedt.

Artikel 13 - Getuigen en deskundigen

1. De kamer seksuele intimidatie is bevoegd voor een zitting getuigen en deskundigen op te roepen. De kamer seksuele intimidatie doet hiervan alsmede van hun namen en van hun deskundigheid mededeling aan partijen.
2. Partijen kunnen zelf voor een zitting ten hoogste vijf getuigen of deskundigen oproepen en doen hiervan onder opgave van hun namen en adressen uiterlijk zeven dagen voor de zitting schriftelijk mededeling aan de kamer seksuele intimidatie, die hiervan mededeling doet aan de andere partij. Van de deskundige wordt bovendien opgave gedaan van zijn deskundigheid. Met schriftelijke toestemming van de kamervoorzitter kunnen partijen ieder meer dan vijf getuigen of deskundigen oproepen.
3. Leden van de sportbond, die als getuige of deskundige worden opgeroepen, zijn verplicht te verschijnen. Ook anderen dan leden kunnen als getuige of deskundige worden opgeroepen.
4. Getuigen en deskundigen kunnen in beginsel alleen ter zitting of tijdens het vooronderzoek worden gehoord. Wanneer een getuige of deskundige ter zitting redelijkerwijs niet aanwezig kan zijn, kan de kamer de te stellen vragen schriftelijk voorleggen en van de getuige of deskundige een schriftelijk antwoord verlangen.
5. Getuigen zijn verplicht naar waarheid te verklaren. Deskundigen zijn verplicht te antwoorden naar wat de wetenschap hen leert. De kamervoorzitter kan hen verzoeken een zakelijke samenvatting van hun verklaring te ondertekenen.
6. Het niet naar waarheid verklaren levert een overtreding op die met inachtneming van dit reglement kan worden bestraft. Wanneer het een lid van de sportbond betreft, doet de juridisch secretaris hiervan aangifte bij de tuchtcommissie. De behandeling van die zaak geschiedt niet door de kamer seksuele intimidatie, maar door een andere kamer van de tuchtcommissie met inachtneming van het Algemeen Tuchtreglement.

Artikel 14 - Op te leggen straffen

1. Als straf kunnen worden opgelegd:
  - a. een berisping;
  - b. het verbod om deel te nemen aan één of meer activiteiten van de sportbond voor een duur van maximaal drie jaren;
  - c. het verbod om één of meer aan leden van de sportbond toegekende rechten uit te oefenen voor een duur van maximaal drie jaren;

- d. het verbod tot het uitoefenen van één of meer functies in de sportbond voor een duur van maximaal tien jaren;
  - e. de schorsing voor een duur van maximaal vijf jaren;
  - f. het royement (ontzetting) als lid van de sportbond voor een duur van maximaal twaalf jaren.
2. Een in verband met van seksuele intimidatie op te leggen straf is tevens gericht op het voorkomen van herhaling en het herstel van de veiligheid.
  3. Een berisping, een schorsing en een royement kunnen niet tezamen met een andere straf worden opgelegd.
  4. Met uitsluiting van de berisping en een royement kunnen de in lid 1 genoemde straffen geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk worden opgelegd. Het voorwaardelijke gedeelte van een straf wordt aan een termijn van ten hoogste twee jaren gebonden.
  5. Bij het opleggen van een straf kan de kamer seksuele intimidatie rekening houden met de situatie die na het beëindigen van de straf tussen partijen kan ontstaan. De kamer kan, wanneer dit ten tijde van de strafoplegging mogelijk is, aangeven op welke wijze de betrokkene zich tegenover degene die aangifte heeft gedaan na het ondergaan van de straf moet gedragen of welke beperkingen gewenst zijn om te voorkomen dat partijen elkaar ontmoeten. Hiervan kan in de uitspraak mededeling worden gedaan. Degene die aangifte heeft gedaan kan ook na het opleggen van de straf, maar voor het beëindigen van de straf, de kamer seksuele intimidatie verzoeken ter zake bedoelde mededeling te doen.
  6. Wanneer de betrokkene binnen de termijn van de voorwaardelijk opgelegde straf weer een overtreding in verband met seksuele intimidatie begaat, kan de kamer seksuele intimidatie beslissen het voorwaardelijke gedeelte alsnog in een onvoorwaardelijke straf om te zetten en daarnaast een straf op te leggen voor de nieuwe overtreding.
  7. Maakt een overtreding, waarvan aangifte is gedaan, een ernstige inbreuk op de rechtsorde in de sportbond dan kan de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie, zodra aangifte is gedaan en voordat verweer is gevoerd of een mondelinge behandeling heeft plaatsgevonden, aan de betrokkene een voorlopige straf opleggen. De termijn van verweer, zoals vermeld in artikel 8 lid 2, blijft dan van toepassing.
  8. Bij het opleggen van een straf en bij het bepalen van de strafmaat kan rekening worden gehouden met een strafrechtelijke veroordeling en/of met het resultaat van een andere wijze waarop de seksuele intimidatie aan de orde is gesteld.

Artikel 15 - Straffen

1. De berisping houdt een officiële veroordeling in van bepaald met name genoemd gedrag van de betrokkene.
2. Het verbod om één of meer rechten uit te oefenen van de sportbond is gericht op het beperken van de bewegingsvrijheid van de betrokkene, geldend voor bijvoorbeeld bepaalde ruimtes, omgang met bepaalde personen, groepen of teams, inzage van bepaalde dossiers, aanwezigheid bij bepaalde wedstrijden, trainingen of vergaderingen, zulks voor de door de kamer seksuele intimidatie bepaalde duur.
3. Het verbod om deel te nemen aan activiteiten van de sportbond wordt als straf opgelegd voor een bepaalde duur en/of voor bepaalde activiteiten.
4. Het verbod om bij de sportbond één of meer functies uit te oefenen wordt alleen als straf opgelegd, wanneer de overtreding in de uitoefening van een bepaalde functie is begaan. Bedoelde ontzegging kan op die functie, maar ook op door de kamer seksuele intimidatie te bepalen andere functies in de sportbond betrekking hebben.
5. Een schorsing wordt als straf opgelegd wanneer de overtreding zo ernstig is dat niet met een lichtere straf kan worden volstaan en een royement een te zware straf is. Gedurende de schorsing kan de betrokkene geen functie en lidmaatschapsrechten uitoefenen, noch deelnemen aan activiteiten van de sportbond en blijven de uit het lidmaatschap voortvloeiende verplichtingen onverkort op hem van toepassing. In overleg met de betrokkene kunnen hem tijdelijk bijzondere taken die hij in de ruimste zin van het woord uitvoert ten behoeve van de vereniging worden opgelegd.
6. Het royement wordt uitgesproken wanneer de seksuele intimidatie, waarvan aangifte is gedaan, zo ernstig is dat er sprake is van een in ernstige mate in strijd handelen met de statuten, reglementen of besluiten van de sportbond. Wanneer de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie het royement uitspreekt, kan de betrokkene van die uitspraak in beroep gaan bij kamer seksuele intimidatie van de commissie van beroep. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep is de betrokkene geschorst.
7. Wanneer een straf voor een bepaalde duur geldt of voor bepaalde activiteiten of functies wordt hiervan in de uitspraak mededeling gedaan.

Artikel 16 - Uitspraak

1. Een uitspraak van de tuchtcommissie komt tot stand door een met gewone meerderheid genomen besluit. De leden van de kamer hebben ieder één stem. De juridisch secretaris woont het beraad in de raadkamer bij, maar neemt niet deel aan de stemming.
2. Wanneer de tuchtcommissie van oordeel is dat de in de aangifte bedoelde overtreding niet is begaan, spreekt de tuchtcommissie de betrokkene vrij.
3. Wanneer de tuchtcommissie van oordeel is dat de in de aangifte bedoelde overtreding is begaan, deelt zij aan de betrokkene mee welke straf voor de overtreding wordt opgelegd.
4. Wanneer de commissie van beroep van oordeel is dat de uitspraak van de tuchtcommissie in stand kan blijven, bevestigt zij die uitspraak.
5. Wanneer de commissie van beroep van oordeel is dat de uitspraak van de tuchtcommissie niet in stand kan blijven, wijzigt zij deze uitspraak en bepaalt de commissie van beroep of de betrokkene wordt vrijgesproken, dan wel ter zake van welke overtreding welke straf aan de betrokkene wordt opgelegd.
6. Bij het bepalen van de straf en de strafmaat worden zoveel mogelijk in gelijksoortige zaken dezelfde maatstaven aangelegd.
7. commissie doet na de beëindiging van de mondelinge behandeling zo spoedig mogelijk uitspraak en in ieder geval niet later dan vier weken nadat de mondelinge behandeling is gesloten.
8. De commissie doet altijd schriftelijk uitspraak en motiveert haar uitspraak op een wijze die in relatie tot de overtreding passend is te achten. De commissie kan ook een mondelinge uitspraak doen en deze nadien op schrift stellen.
9. Een uitspraak wordt ondertekend door de kamervoorzitter en door de juridisch secretaris. De kamervoorzitter en de juridisch secretaris kunnen de uitspraak elektronisch ondertekenen mits kort nadien een door hen handmatig ondertekende uitspraak wordt verstrekt.
10. Wanneer de feiten of omstandigheden van de behandelde zaak hiertoe aanleiding geven, kan de commissie aan het bondsbestuur aanbevelingen doen, die gericht zijn op het veranderen van een situatie of het nemen van preventieve maatregelen.
11. De kosten van de behandeling van de aangifte ter zake van seksuele intimidatie komen ten laste van de sportbond, tenzij de sportbond anders met het Instituut Sportrechtspraak is overeengekomen. In het laatste geval bepaalt de commissie voor wiens rekening die kosten komen. De kosten komen voor rekening van degene die aangifte heeft gedaan wanneer er sprake is van een valse aangifte. De kosten betreffen de kosten van de huur van de zittingsruimte en de kosten van bijstand van het ambtelijk en/of juridisch secretariaat, alsmede de in redelijkheid gemaakte kosten van getuigen en deskundigen. Wanneer met betrekking tot de kosten een uitspraak is gedaan, is degene die in de kosten is veroordeeld gehouden deze aan zijn sportbond te voldoen.
12. Wanneer een uitspraak betrekking heeft op een onbevoegdheid of een niet-ontvankelijkheid, zoals bedoeld in artikel 11, geschiedt de kostenveroordeling op de wijze zoals is bepaald in artikel 9 lid 9.
13. De ambtelijk secretaris zendt haar uitspraak per aangetekende brief. Op verzoek van een partij zendt de ambtelijk secretaris de uitspraak voordien per e-mail.
14. Wanneer een uitspraak een kennelijke vergissing bevat kan het bondsbestuur of de betrokkene de commissie schriftelijk verzoeken de uitspraak op het betreffende onderdeel te herstellen. De commissie kan ook zelf een kennelijke vergissing achteraf herstellen.
In beide gevallen stelt de commissie de andere partij - of wanneer de commissie zelf wenst te herstellen - het bondsbestuur en de betrokkene in de gelegenheid schriftelijk te reageren met inachtneming van de in artikel 10 lid 2 vermelde termijnen. De commissie bepaalt of een mondelinge behandeling plaatsvindt. De hersteluitspraak van de commissie geschiedt schriftelijk. Van de hersteluitspraak van de commissie staat geen beroep open.
15. Tenzij de tuchtcommissie of de commissie van beroep anders heeft bepaald beslist de sportbond of een uitspraak wordt gepubliceerd. Wanneer de uitspraak wordt gepubliceerd worden de initialen en de woonplaats van de betrokkene vermeld, tenzij de tuchtcommissie of de commissie van beroep in de uitspraak heeft beslist dat met een andere wijze van vermelding kan worden volstaan.
16. Elke uitspraak wordt opgenomen in de databank van het Instituut Sportrechtspraak en wordt daarin bewaard voor de in het Reglement persoonsregistratie vermelde termijn.

Artikel 17 - Beroep

1. Degene die aangifte heeft gedaan en de betrokkene kunnen van een uitspraak van de tuchtcommissie beroep instellen bij de commissie van beroep. Het beroep kan alleen worden ingediend door de degene die aangifte heeft gedaan of door de betrokkene zelf of door hun raadsman of wettelijk vertegenwoordiger. Wanneer degene die aangifte doet of de betrokkene verstandelijk of zintuiglijk gehandicapt is, onder curatele staat of een mentor diens belangen behartigt, is degene die diens belangen behartigt ook bevoegd met instemming van de betrokkene beroep in te stellen.
2. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt vier weken na de datum van ontvangst van de uitspraak van de tuchtcommissie, die geacht wordt twee dagen na de datum van verzending te zijn gelegen, tenzij de betrokkene overtuigend aannemelijk kan maken dat hij niet eerder van de uitspraak van de tuchtcommissie heeft kunnen kennis nemen. Wanneer de uitspraak voordien per e-mail is toegezonden vangt de beroepstermijn aan vanaf de datum waarop de uitspraak per aangetekende brief is toegezonden.
3. Het beroep wordt schriftelijk en gemotiveerd ingesteld. Het beroepschrift wordt per aangetekende brief toegezonden aan de commissie van beroep.
4. Wanneer het beroep niet namens een in lid 1 bedoeld persoon is ingesteld, deelt de commissie van beroep dit aan degene die aangifte heeft gedaan of betrokkene mee en stelt hij degene die aangifte heeft gedaan of betrokkene binnen een nieuw te stellen termijn in de gelegenheid alsnog zelf beroep in te stellen.
5. Wanneer het beroepschrift wordt ingediend bij de sportbond, wordt het beroepschrift doorgezonden aan de commissie van beroep en geldt als datum van ontvangst de datum waarop de sportbond het beroepschrift heeft ontvangen.

Artikel 18 - Tenuitvoerlegging

1. Het bondsbestuur ziet toe op de tenuitvoerlegging van straffen.
2. De betrokkene, andere leden en organen van de sportbond zijn verplicht hun medewerking aan de tenuitvoerlegging van een straf te verlenen. Het daarmede in gebreke blijven levert een overtreding op die wordt behandeld door een andere kamer van de tuchtcommissie.
3. De tenuitvoerlegging van een door een commissie opgelegde straf vangt aan op de datum waarop deze uitspraak doet, tenzij in de uitspraak anders is bepaald.
4. Het instellen van beroep schort de tenuitvoerlegging van een straf niet op. Op verzoek van de betrokkene kan de kamervoorzitter van de kamer seksuele intimidatie van de commissie van beroep de tenuitvoerlegging van een straf tijdens de behandeling van het beroep opschorten. Het verzoek tot het opschorten van de straf kan tegelijk worden gedaan met het indienen van een beroepschrift, maar niet eerder. De kamervoorzitter doet op het verzoek schriftelijk uitspraak, welke uitspraak de commissie van beroep niet bindt bij het eindoordeel.
5. Het bondsbestuur kan de tenuitvoerlegging van een straf opschorten wanneer ten aanzien van de opgelegde straf nieuwe feiten of omstandigheden blijken, die - waren deze tijdens de behandeling van de zaak door de commissie bekend geweest - met een grote mate van zekerheid tot een vrijspraak of een veel lichtere straf zouden hebben geleid. Een dergelijk verzoek tot herziening moet schriftelijk door de betrokkene zijn gedaan met een uitvoerige motivering van die feiten en omstandigheden. Het bondsbestuur kan het verzoek alleen in behandeling nemen, indien op dat moment geen mogelijkheid van beroep openstaat.
6. Wanneer het bondsbestuur het verzoek tot herziening inwilligt en de tenuitvoerlegging opschort, stelt het bondsbestuur het verzoek aan de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie ter hand, die het verzoek als ware het een aangifte behandelt. De kamer seksuele intimidatie behandelt de zaak dan opnieuw, van welke uitspraak beroep kan worden ingesteld.
7. Met uitzondering van de berisping, kan het bondsbestuur in bijzondere gevallen nadat ten minste twee derden van een straf is ondergaan na een schriftelijk verzoek van de betrokkene het restant kwijtschelden. Het bondsbestuur kan aan het kwijtschelden van bedoeld restant voorwaarden verbinden, nadat het bondsbestuur over de eventueel daaraan te verbinden voorwaarden de kamer seksuele intimidatie heeft gehoord die de zaak het laatst in behandeling heeft gehad.

Artikel 19 - Registratie straf seksuele intimidatie

1. Behalve bij een berisping leidt een tuchtrechtelijke veroordeling tot registratie van de betrokkene, zijn persoonsgegevens en de gegevens van de tuchtzaak in het Registratiesysteem seksuele intimidatie van NOC*NSF conform het Protocol registratiesysteem in de sport van NOC*NSF. Die registratie is geen straf in de zin van dit artikel. Tegen de registratie kan bij het Instituut Sportrechtspraak geen beroep worden ingesteld.

2. De in lid 1 bedoelde registratie vindt niet plaats wanneer de betrokkene de leeftijd van zestien jaar nog niet heeft bereikt, tenzij sprake is van een strafrechtelijke veroordeling in welk geval ook veroordeelden jonger dan 16 jaar worden opgenomen in het registratiesysteem.
3. De ambtelijk secretaris zendt de uitspraak zo spoedig mogelijk aan de registratiekamer van NOC*NSF. Tevens stelt de ambtelijk secretaris binnen vijf werkdagen nadat hij de tuchtrechtelijke uitspraak aan de registratiekamer van NOC*NSF heeft toegezonden de betrokkene en zijn sportbond hiervan schriftelijk per gewone post en bij aangetekende brief op de hoogte. Van een registratie naar aanleiding van een uitspraak van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep staat voor de betrokkene geen mogelijkheid van beroep open.
4. Wanneer ter zake van seksuele intimidatie door de strafrechter aan een lid een onvoorwaardelijke straf is opgelegd, is het lid gehouden de strafrechtelijke uitspraak aan het bondsbestuur van zijn sportbond ter hand te stellen. In dat geval maar ook wanneer het bondsbestuur uit andere hoofde over een bedoelde uitspraak van de strafrechter beschikt, zendt het bondsbestuur die uitspraak per omgaand aan de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie met het verzoek te beoordelen of de door de strafrechter opgelegde straf is opgelegd in het kader van seksuele intimidatie zoals bedoeld in artikel 2 lid 4.
5. De kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie beslist zo spoedig mogelijk over het in lid 4 bedoelde verzoek, waarna de ambtelijk secretaris de uitspraak per gewone post en als aangetekende brief toezendt aan de betrokkene en aan zijn sportbond.
6. De betrokkene en het bondsbestuur kunnen van deze uitspraak binnen vier weken na de datum van ontvangst van de uitspraak van de tuchtcommissie in beroep gaan bij de commissie van beroep.
7. De kamer seksuele intimidatie van de commissie van beroep behandelt het beroep binnen vier weken en doet zo spoedig mogelijk nadien schriftelijk uitspraak, waarna de ambtelijk secretaris de uitspraak per gewone post en als aangetekende brief toezendt aan de betrokkene en aan zijn sportbond. Van de uitspraak van de commissie van beroep staat bij het Instituut Sportrechtspraak geen beroep open.
8. Wanneer de tuchtcommissie of in beroep de commissie van beroep van oordeel is dat de door de strafrechter opgelegde straf betrekking heeft op seksuele intimidatie zoals bedoeld in artikel 2 lid 4, zendt de ambtelijk secretaris de onherroepelijke uitspraak per omgaand aan de registratiekamer van NOC*NSF.

B. Overige tuchtrechtelijke bepalingen

Artikel 20 - Tuchtrect

1. Dit Tuchtreglement wordt vastgesteld en gewijzigd door het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak.
2. Dit Tuchtreglement is van toepassing op de sportbond, die in de overeenkomst met het Instituut Sportrechtspraak dit Tuchtreglement op zijn leden van toepassing heeft verklaard, alsmede - indien en voor zover met het Instituut Sportrechtspraak overeengekomen - op zijn lidorganisaties en hun leden en/of op zijn afdelingen en hun leden.
3. De leden zijn tegenover het Instituut Sportrechtspraak tot hetzelfde gehouden als waartoe de sportbond vanwege de in lid 2 bedoelde overeenkomst tegenover Instituut Sportrechtspraak zal zijn gehouden op grond van de statuten, reglementen en besluiten van het Instituut Sportrechtspraak. Op grond hiervan is de sportbond bevoegd tot het opleggen van verplichtingen aan in lid 2 bedoelde leden tegenover het Instituut Sportrechtspraak, waarbij - met toepassing van artikel 46 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek - al hetgeen waartoe de sportbond tegenover het Instituut Sportrechtspraak is gehouden ook geldt als verplichtingen die de leden van de sportbond rechtstreeks tegenover het Instituut Sportrechtspraak hebben.
4. Voor de duur van de in lid 2 bedoelde overeenkomst geschiedt de tuchtrechtspraak inzake seksuele intimidatie in de sportbond alleen op grond van dit Tuchtreglement seksuele intimidatie.
5. Op de leden is van toepassing het Tuchtreglement seksuele intimidatie, zoals vastgesteld door het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak. Ten tijde van het aanhangig maken van een zaak zijn van toepassing de bepalingen van het Tuchtreglement seksuele intimidatie zoals die op die datum gelden. Wanneer tijdens het aanhangig zijn van een zaak bepalingen van het Tuchtreglement seksuele intimidatie door het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak worden gewijzigd, zijn om redenen van proceseconomie en omwille van te betrachten uniformiteit die gewijzigde bepalingen op de behandeling van de zaak van toepassing, tenzij naar het oordeel van de kamer seksuele intimidatie de betrokkene daardoor aantoonbaar wordt geschaad, in welk geval de desbetreffende oorspronkelijke bepalingen van kracht blijven.

6. Waar in dit reglement wordt verwezen naar het Algemeen Tuchtreglement is ten aanzien van de in dit reglement genoemde overtredingen het Algemeen Tuchtreglement van toepassing. Het in de vorige zin bepaalde geldt met betrekking tot die overtredingen ook wanneer een sportbond de toepasselijkheid van het Algemeen Tuchtreglement niet uitdrukkelijk met het Instituut Sportrechtspraak is overeengekomen. De toepasselijkheid van het Algemeen Tuchtreglement beperkt zich in dat geval louter tot het berechten van de in dit reglement genoemde overtredingen.
7. De tuchtcommissie en de commissie van beroep fungeren als orgaan van de sportbond en doen uitspraak in naam van en ten behoeve van de sportbond. Derhalve vindt het bepaalde in de artikelen 8, 14 en 15 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek alleen toepassing ten aanzien van de desbetreffende sportbond en niet ten aanzien van het Instituut Sportrechtspraak.
8. Alleen de in dit Tuchtreglement genoemde tuchtcommissie en in beroep de commissie van beroep zijn bevoegd aan leden van de sportbond straffen op te leggen. Die bevoegdheid laat onverlet de bevoegdheid van een bondsbestuur een ordemaatregel te nemen wanneer het bondsbestuur die bevoegdheid in statuten of reglementen is verleend. Een door een bondsbestuur genomen ordemaatregel sluit niet uit dat voor dezelfde feiten een tuchtrechtelijke veroordeling kan plaatsvinden.
9. Een op grond van dit reglement door de kamer seksuele intimidatie gedane uitspraak heeft slechts betrekking op de desbetreffende sportbond en zijn leden en bindt alleen die sportbond en partijen. Een opgelegde straf wordt alleen ten uitvoer gelegd binnen het verband van de sportbond waarvan de betrokkene lid is en waarbinnen de overtreding is begaan, tenzij in de uitspraak anders is beslist.
10. De in dit reglement aan een bondsbestuur toegekende bevoegdheden komen aan het bondsbestuur toe waarvan de betrokkene lid is.
11. De leden, waaronder ook de betrokkene, zijn verplicht op eerste verzoek alle door de kamer seksuele intimidatie voor de beoordeling of behandeling van een zaak benodigde verzochte medewerking te verlenen en informatie te verstrekken.

Artikel 21 - Tuchtcommissie en commissie van beroep

1. De tuchtcommissie bestaat uit een algemeen voorzitter, een plaatsvervangend algemeen voorzitter, kamervoorzitters en overige leden. De tuchtcommissie bestaat uit kamers.
2. De commissie van beroep bestaat uit een algemeen voorzitter, een plaatsvervangend algemeen voorzitter, kamervoorzitters en overige leden. De commissie van beroep bestaat uit kamers.
3. De leden van de tuchtcommissie en van de commissie van beroep worden benoemd, geschorst en ontslagen door het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak.
4. De algemeen voorzitter, de plaatsvervangend algemeen voorzitter, alsmede de kamervoorzitters van de tuchtcommissie en van de commissie van beroep zijn jurist en worden in functie benoemd.
5. De leden van de kamers seksuele intimidatie beschikken over kennis op het gebied van seksuele intimidatie. De leden van de kamers seksuele intimidatie behoeven niet te beschikken over kennis van de desbetreffende sport of over de praktische gang van zaken in de sportbond.
6. De benoeming geschiedt voor de duur van drie jaren met de mogelijkheid van een aansluitende benoeming voor telkens een periode van drie jaren met een maximale zittingsduur van twaalf jaren. Het bestuur kan een benoeming voor de eerste maal voor een periode van één jaar doen geschieden, waarna die benoeming kan worden verlengd tot de in de eerste zin genoemde periode van drie jaren met de vermelde mogelijkheid van een aansluitende herbenoeming voor een periode van drie jaren.
7. Benoemde leden treden in functie de dag na hun benoeming in de tuchtcommissie of in de commissie van beroep. Zij maken deel uit van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep tot en met de dag waarop hun lidmaatschap van die commissie eindigt, tenzij zij op die datum bij de behandeling van een zaak zijn betrokken, in welk geval zij aftreden op de datum waarop in die zaak uitspraak wordt gedaan.

Artikel 22 - Onverenigbaarheden

1. Het lidmaatschap van de tuchtcommissie en van de commissie van beroep is niet verenigbaar met het lidmaatschap van het bondsbestuur en van de bondsvergadering van een sportbond.
2. Werknemers van de sportbond kunnen niet tot lid van een commissie worden benoemd.

3. Leden van het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak, alsmede ambtelijk secretarissen, juridisch secretarissen en de juridisch adviseur kunnen voor de duur dat zij in die hoedanigheid bij het Instituut zijn betrokken geen lid van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep zijn. Het lidmaatschap van een bondsbestuur is eveneens onverenigbaar met het lidmaatschap van de tuchtcommissie of de commissie van beroep.
4. Een lid van de kamer seksuele intimidatie van de tuchtcommissie of van de commissie van beroep mag niet aan de behandeling van een zaak deelnemen wanneer het lid van de betreffende commissie persoonlijk of uit hoofde van een functie bij die zaak betrokken is (geweest), dan wel wanneer het lid van die kamer lid is (geweest) van de vereniging die bij de zaak betrokken is of waarvan één van haar leden bij een zaak betrokken is.
5. Een lid van een tuchtcommissie kan niet tegelijk zitting hebben in de commissie van beroep, noch na diens aftreden als lid van de tuchtcommissie aansluitend als lid van de commissie van beroep betrokken zijn bij de behandeling van een zaak, waarover hij als lid van de tuchtcommissie heeft geoordeeld.
6. Wanneer een zaak ter beoordeling aan de algemeen voorzitter is voorgelegd of deze in een zaak een - al dan niet voorlopige - beslissing heeft gegeven, maakt de algemeen voorzitter geen deel uit van de kamer die de zaak behandelt.
7. Wanneer een lid van een kamer seksuele intimidatie voor of tijdens de behandeling van een zaak meent dat zich een onverenigbaarheid voordoet of dat het lid van die kamer zich om een andere reden wenst te verschonen als lid van die kamer, doet hij hiervan zo spoedig mogelijk met opgave van redenen mededeling aan de algemeen voorzitter van de tuchtcommissie onderscheidenlijk van de commissie van beroep, die alsdan een ander lid van de commissie aanwijst.

Artikel 23 - Algemeen voorzitter

1. De tuchtcommissie kent een algemeen voorzitter die aan het hoofd staat van de tuchtcommissie en die daarvan deel uitmaakt. De algemeen voorzitter van de tuchtcommissie wordt bijgestaan door een plaatsvervangend algemeen voorzitter.
2. De commissie van beroep kent een algemeen voorzitter die aan het hoofd staat van de commissie van beroep en die daarvan deel uitmaakt. De algemeen voorzitter van de commissie van beroep wordt bijgestaan door een plaatsvervangend algemeen voorzitter.
3. De plaatsvervangend voorzitter heeft dezelfde rechten en bevoegdheden als de algemeen voorzitter. Waar in dit reglement wordt gesproken over de algemeen voorzitter wordt daarmee ook de plaatsvervangend algemeen voorzitter bedoeld.
4. De algemeen voorzitter van de tuchtcommissie en van de commissie van beroep coördineren de werkzaamheden van hun commissie, bepalen en wijzigen de samenstelling van de kamers van hun commissie en bevorderen waar mogelijk de eenheid in de uitspraken van de kamers van hun commissies.
5. De algemeen voorzitter van de tuchtcommissie onderscheidenlijk van de commissie van beroep is tevens belast met het nemen van beslissingen die hen in dit reglement zijn opgedragen.

Artikel 24 - Kamers seksuele intimidatie

1. De tuchtcommissie en de commissie van beroep kennen elk een kamer seksuele intimidatie die een aangifte van seksuele intimidatie behandelt.
2. De kamer seksuele intimidatie handelt namens de commissie waarvan hij deel uitmaakt en spreekt namens die commissie recht.
3. Een kamer seksuele intimidatie bestaat uit een kamervoorzitter en twee leden. De kamervoorzitter is een jurist. De leden hebben een medische en/of een gedragswetenschappelijke achtergrond.
4. De algemeen voorzitter van de tuchtcommissie en van de commissie van beroep bepalen voor hun commissie de samenstelling van de kamer seksuele intimidatie.

Artikel 25 - Ambtelijk en juridisch secretariaat

1. Het Instituut Sportrechtspraak kent een ambtelijk en een juridisch secretariaat, waarvan de ambtelijk secretarissen en de juridisch secretarissen door het bestuur van het Instituut Sportrechtspraak worden benoemd.
2. Aan het hoofd van het ambtelijk secretariaat staat een ambtelijk secretaris, bijgestaan door een plaatsvervangend ambtelijk secretaris. Aan het hoofd van het juridisch secretariaat staat een juridisch secretaris, bijgestaan door een plaatsvervangend algemeen juridisch secretaris. Aan de plaatsvervangers komen dezelfde rechten en bevoegdheden toe als aan bedoelde secretarissen.

3. Het ambtelijk secretariaat verleent administratieve ondersteuning bij de behandeling van zaken door de tuchtcommissie en de commissie van beroep.
4. Het juridisch secretariaat verleent juridische ondersteuning bij de behandeling van zaken door de tuchtcommissie en de commissie van beroep.

Artikel 26 - Bevoegdheden

1. De tuchtcommissie behandelt de aangifte in eerste instantie.
2. De commissie van beroep behandelt het beroep dat tegen een uitspraak van de tuchtcommissie is ingesteld door hetzij de betrokkene hetzij door een bondsbestuur.
3. De tuchtcommissie en de commissie van beroep beoordelen op grond van de aangifte of een overtreding is begaan.
4. De tuchtcommissie en de commissie van beroep kunnen ieder lid, orgaan of commissie van de sportbond verplichten door de desbetreffende commissie gestelde vragen schriftelijk of ter zitting mondeling te beantwoorden.

Artikel 27 - Uitsluiting aansprakelijkheid

Het Instituut Sportrechtspraak en de aan het Instituut Sportrechtspraak verbonden leden van het bestuur, alsmede de leden van de registratiecommissie, de juridisch secretarissen, de ambtelijk secretaris en de juridisch adviseur zijn niet aansprakelijk voor schade, van welke aard dan ook, die voor partijen of derden uit een uitspraak voortvloeien.